

**LEGE**  
**pentru modificarea și completarea Codului de procedură penală**  
**al Republicii Moldova nr. 122 din 14 martie 2003**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

**Articol unic** - Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr.122 din 14 martie 2003 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 248-251, art. 699), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și completează după cum urmează:

1. Articolul 167 se completează cu alineatul (7) cu următorul cuprins:

„(7) Dacă la reținerea persoanei comportamentul acesteia atestă existența unei tulburări psihice, persoana care efectuează urmărirea penală neîntârziat îl va informa pe procuror, care va dispune imediat, dar nu mai târziu de 12 ore din momentul reținerii, efectuarea unei constatări medicale sau medico-legale pentru a lua decizia privind înaintarea demersului de internare forțată în instituția psihiatrică în condițiile art. 490.”

2. După articolul 308 se completează cu articolul 308<sup>1</sup> cu următorul cuprins:

„**Articolul 308<sup>1</sup>**. Examinarea demersurilor privind internarea forțată a învinuitului în instituția psihiatrică

(1) Constatînd necesitatea aplicării față de învinuit a măsurii arestării preventive, ori prelungirii duratei ținerii sub arest, în privința căruia există o constatare medicală sau medico-legală privitor la existența unei tulburări psihice cu manifestări acutizate, pentru înlăturarea riscurilor prevăzute la art. 176 alin. (1), procurorul înaintează în instanța judecătorească un demers privind internarea forțată în instituția psihiatrică. În demersul procurorului se indică fapta care face obiectul învinuirii, prevederile legale în care aceasta se încadrează și pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită, circumstanțele, însoțite de probe pertinente, din care rezultă bănuiala rezonabilă că învinuitul a săvârșit fapta, circumstanțele care justifică insuficiența altor măsuri preventive, motivele, temeiurile și necesitatea aplicării arestării preventive potrivit condițiilor și criteriilor stabilite la art. 176, 185 și 186. La demers se anexează toate materialele și probele care confirmă situația medicală, comportamentul persoanei și necesitatea internării forțate în condițiile existenței temeiurilor de aplicare a arestării preventive.

(2) Înainte de a fi depus la judecătorul de instrucție, demersul privind internarea forțată în instituția psihiatrică, împreună cu toate materialele și probele anexate, care confirmă sau infirmă temeiurile aplicării sau prelungirii măsurii respective, se prezintă în prealabil învinuitului ori avocatului său, care confirmă în scris că a luat

cunoștință de acestea. În cazul în care învinuitul refuză sau dacă avocatul se află în imposibilitate să ia cunoștință de demersul privind internarea forțată în instituția psihiatrică, de materialele și probele anexate, procurorul consemnează acest fapt și transmite neîntârziat demersul, materialele și probele anexate judecătorului de instrucție, care, la solicitarea învinuitului, reprezentantului său legal, ori a avocatului său, le va oferi acestora suficient timp pentru a lua cunoștință de conținutul lor înainte de începerea ședinței.

(3) Demersul privind internarea forțată în instituția psihiatrică se depune la judecătorul de instrucție în cel mult 12 ore din momentul când există o probă că starea mentală nu permite persoanei aflarea în detenție.

(4) Demersul privind internarea forțată în instituția psihiatrică sau prelungirea internării se examinează fără întârziere de către judecătorul de instrucție, în ședință închisă, cu participarea procurorului, avocatului, învinuitului, cu excepția cazului în care starea sănătății nu permite participarea învinuitului, și a unui specialist în domeniul psihiatriei. La ședință pot participa reprezentantul legal al învinuitului și martorii invitați de procuror sau de învinuit ori de avocat. Procurorul asigură participarea la ședința de judecată a învinuitului reținut, înștiințează avocatul și reprezentantul legal al învinuitului, precum și martorii invitați de acesta. Învinuitul sau avocatul înștiințează martorii invitați de el. În cazul neprezentării avocatului înștiințat, judecătorul de instrucție îl asigură pe învinuit cu avocat din oficiu în conformitate cu Legea nr. 198-XVI din 26 iulie 2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat. Neprezentarea martorilor invitați din partea procurorului, a învinuitului sau a avocatului său nu împiedică examinarea demersului.

(5) La deschiderea ședinței, judecătorul de instrucție anunță demersul care va fi examinat și exercită dispozițiile prevăzute la art. 355-362 și 364, care se aplică în mod corespunzător. Procurorul este obligat să motiveze bănuiala rezonabilă, temeiurile de aplicare a arestării preventive și condițiile care exclud posibilitatea executării măsurii arestului preventiv datorită tulburărilor psihice cu manifestări acutizate sau care determină un comportament neadecvat. Omiterea unei asemenea obligații constituie temei de respingere a demersului. După prezentarea materialelor de către procuror, partea apărării poate prezenta oricare materiale relevante la caz, care, în mod obligatoriu, se anexează la materialele cauzei. Ultimul cuvânt i se oferă învinuitului.

(6) La examinarea demersului judecătorul de instrucție/instanța de judecată va audia specialistul în domeniul psihiatriei care va depune concluzii după examinarea învinuitului.

(7) În urma examinării demersului, judecătorul de instrucție sau, după caz, instanța de judecată adoptă o încheiere motivată privind admiterea sau respingerea demersului și, după caz, dispune internarea forțată a învinuitului, inculpatului în instituția psihiatrică specializată, prelungirea internării sau revocarea. Încheierea se înmânează procurorului și învinuitului, precum și se remite organelor care asigură detenția persoanei, escortei și instituției medicale psihiatrice pentru transferarea/plasarea imediată în instituția medicală respectivă sau eliberarea persoanei.

(8) Încheierea instanței de judecată poate fi contestată cu recurs în instanța ierarhic superioară. Dispozițiile art.311 și 312 se aplică în mod corespunzător.”.

3. Articolul 490 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 490.** Internarea forțată în instituția psihiatrică

(1) La faza de urmărire penală sau judecare a cauzei, dacă în privința învinutului, inculpatului, există temeiurile prevăzute la art.176 alin. (1) pentru aplicarea unei măsuri preventive privative de libertate, sau se află în stare de arest preventiv, și în privința căruia există o constatare medicală sau medico-legală privitor la existența unei tulburări psihice, cu manifestări acutizate sau care determină un comportament neadecvat, în temeiul demersului procurorului, judecătorul de instrucție sau instanța de judecată, după caz, va dispune prin încheiere motivată internarea forțată în instituția psihiatrică pentru aplicarea tratamentului. Instanța va dispune internarea forțată și aplicarea tratamentului coercitiv doar dacă există temeiurile prevăzute la art. 28 al Legii nr. 1402 din 16 decembrie 1997 privind sănătatea mentală.

(2) Demersul privind internarea forțată în instituția psihiatrică a învinutului, inculpatului, se examinează în condițiile prevăzute la art. 308<sup>1</sup>.

(3) Internarea forțată în instituția psihiatrică se dispune pentru un termen de cel mult 30 de zile iar fiecare prelungire nu poate depăși acest termen. Prolungirea internării forțate în instituția psihiatrică, poate fi dispusă de către judecătorul de instrucție sau instanța de judecată, după caz, la demersul procurorului însoțit de avizul comisiei de medici psihiatri privind necesitatea prelungirii spitalizării. Despre ameliorarea stării sănătății persoanei internate în instituția psihiatrică, administrația instituției înștiințează imediat procurorul care conduce urmărirea penală în cauza respectivă.

(4) Durata totală a internării forțate în instituția psihiatrică nu poate depăși 12 luni, iar în cazul minorilor 8 luni. În durata totală a internării forțate în instituția psihiatrică termen se includ și perioadele în care persoana s-a aflat în stare de arest preventiv.

(5) Pentru perioada internării forțate în instituția psihiatrică mandatul de arest preventiv se revocă. Revocarea mandatului nu exclude aplicarea ulterioară a măsurii arestului preventiv dacă se mențin temeiurile prevăzute la art. 176 alin. (1) și nu mai există temeiuri de ordin medical pentru internarea forțată în instituția psihiatrică.

(6) Revocarea măsurii privind internarea forțată în instituția psihiatrică se dispune de către judecătorul de instrucție sau instanța de judecată în procedura căreia se află cauza, sau după caz, la demersul procurorului în următoarele cazuri:

1) expirării termenului pentru care a fost dispusă;

2) nu mai există temeiurile prevăzute la art. 28 al Legii nr. 1402/1997 privind sănătatea mentală, dacă există un demers în acest sens a instituției medicale psihiatrice;

3) încetării urmăririi penale și clasării cauzei penale;

4) încetării procesului penal sau achitării persoanei.”.

**Președintele Parlamentului**